

Sygn. akt IV U 1416/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Kowalska-Kulik

Protokolant: sekr. sąd. Ewa Rusnarczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w N.

z dnia 7 października 2013 roku znak: (...)

z dnia 17 września 2014 roku znak: (...)

w sprawie A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N.

o ustalenie kapitału początkowego i wysokość emerytury

oddala odwołania

Sygn. akt IV U 1416/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 czerwca 2015 roku

Decyzją z 7 października 2013 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440) odmówił A. S. ustalenia kapitału początkowego, ponieważ tylko dla urodzonych po 31 grudnia 1948 roku ustala się kapitał początkowy, natomiast odwołujący urodził się przed 1 stycznia 1949 roku.

Decyzją z dnia 17 września 2014 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440, z późn. zm.) oraz przepisów umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią z dnia 7 października 2009 r. o zabezpieczeniu społecznym (Dz. U. z 2010 r., nr 172, poz. 1160), przyznał A. S. emeryturę od dnia 1 sierpnia 2014 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 83,74%. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto 9 lat, 11 miesięcy okresów składkowych, 30 lat i 11 miesięcy okresów składkowych zagranicznych, a okresy nieskładkowe ograniczono do 1/3 składkowych w wymiarze 3 lat, 3 miesięcy i 20 dni. Łączny staż ubezpieczeniowy odwołującego wyniósł 44

lata, 1 miesiąc i 20 dni. ZUS ustalił emeryturę według proporcji 158 miesięcy w Polsce do 529 miesięcy łącznej pracy z uwagi na ubezpieczenie za granicą.

Od powyższych decyzji odwołał się A. S.. Zarzucił, że organ rentowy naruszył przepisy ustawy emerytalno-rentowej poprzez ustalenie wysokości nowej emerytury w takiej samej kwocie jak poprzednie świadczenie przyznane decyzją z dnia 5 września 2013 r., podczas gdy przy zamianie emerytury wcześniejszej na zwykłą ZUS winien na nowo wyliczyć świadczenie w oparciu o aktualną wyższą kwotę bazową. Nadto, zdaniem odwołującego, organ rentowy winien był ustalić emeryturę na podstawie obliczenia kapitału początkowego. A. S. wskazał również, iż nie otrzymał decyzji z dnia 7 października 2013 roku odmawiającej mu ustalenia kapitału początkowego, a o wydaniu tej decyzji dowiedział się z pisma ZUS z dnia 22 września 2014 r., doręczonego w dniu 27 września 2014 r.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o odrzuceniu odwołania od decyzji z dnia 7 października 2013 roku, albowiem zostało wniesione po upływie terminu do jego złożenia i jest nadmierne, a odwołujący nie wykazał, żeby przekroczenie tego terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego, ewentualnie o oddalenie odwołania, gdyby Sąd uznał, że odwołanie zasługuje na merytoryczne rozpoznanie, z uwagi na fakt, że zaskarżona decyzja jest zgodna z obowiązującym prawem.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 17 września 2014 roku. Wyjaśnił, iż zaskarżoną decyzję przyznano odwołującemu się emeryturę na podstawie art. 27 ust. 1 w zw. z ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, czyli po osiągnięciu wieku 65 lat i 4 miesięcy. A. S. nie udowodnił, że po nabyciu z dniem 1 marca 2013 r. prawa do emerytury wcześniejszej, przez co najmniej 30 miesięcy podlegał ubezpieczeniu społecznemu. Zgodnie więc z art. 53 ust. 3 w/w ustawy, emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury (a więc tzw. emerytury zwykłej), co miało miejsce w niniejszej sprawie.

ZUS zaznaczył, że w świetle obowiązujących przepisów ustawy emerytalno-rentowej, prawo do emerytury, stanowiącej równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 tej ustawy, a więc kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, przysługuje ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. Oznacza to, że odwołujący mógłby nabyć prawo do emerytury ustalonej według nowych zreformowanych zasad, opartych na systemie zdefiniowanej składki na ubezpieczenie społeczne tylko wówczas, gdyby urodził się najwcześniej 1 stycznia 1949 r. Tymczasem w/w urodził się (...).

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie był w całości bezsporny i przedstawiał się następująco:

A. S., urodził się w dniu (...). Decyzją z dnia 5 września 2013 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią z dnia 7 października 2009 r. o zabezpieczeniu społecznym, przyznał A. S. emeryturę od dnia 1 marca 2013 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z okresu 10 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym odwołujący przystąpił po raz pierwszy do ubezpieczenia za granicą, tj. z okresu od 1972 r. do 1981 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 83,74%, podstawę wymiaru obliczono przy zastosowaniu kwoty bazowej w wysokości 3080,84 zł. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto 9 lat, 11 miesięcy okresów składkowych, 30 lat i 11 miesięcy okresów składkowych zagranicznych, a okresy nieskładkowe ograniczono do 1/3 składkowych w wymiarze 3 lat, 3 miesięcy i 20 dni. Łączny staż ubezpieczeniowy odwołującego wyniósł 44 lata, 1 miesiąc i 20 dni. ZUS ustalił emeryturę według proporcji 158 miesięcy w Polsce do 529 miesięcy łącznej pracy z uwagi na ubezpieczenie za granicą.

W dniu 19 sierpnia 2014 roku odwołujący złożył do ZUS wnioski o zmianę emerytury wcześniejszej na zwykłą i ponowne obliczenie wysokości nowej emerytury na podstawie i z uwzględnieniem kapitału początkowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania A. S. nie zasługują na uwzględnienie.

Na początku wskazać należy, iż w aktach sprawy brak jest dowodu doręczenia odwołującemu zaskarżonej decyzji z dnia 7 października 2013 roku, a więc organ rentowy nie wykazał, iż decyzja ta została A. S. doręczona. Skoro w tej sytuacji odwołujący zakwestionował fakt doręczenia mu tej decyzji, brak było podstaw do odrzucenia odwołania.

Oceniając decyzję ZUS z dnia 7 października 2013 roku, stwierdzić należy, iż jest ona prawidłowa. W przedmiotowej sprawie odwołujący urodzony w dniu (...), domagał się ustalenia kapitału początkowego. Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 z zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy, to obok sumy składek, element podstawy obliczania emerytury w systemie zdefiniowanej składki. Ustala się go dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., które przed 1 stycznia 1999 r. podlegały obowiązkowi ubezpieczenia społecznego i nie nabyły prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym albo do wcześniejszej emerytury, oraz zwolnionym ze służby żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom Policji (i innych wymienionych w przepisie służb), którzy nie nabyli prawa do emerytury mundurowej albo nabyli, ale utracili to prawo w okolicznościach wskazanych w ust. 1b i wobec tego będą mogli (po uzupełnieniu stażu ubezpieczeniowego) nabyć prawo do emerytury powszechnej. Zasadniczo osobom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. nie ustala się kapitału początkowego. Jeżeli jednak taki ubezpieczony, spełniający warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 i kontynuujący ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego, wystąpi z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., to wówczas ZUS może obliczyć mu emeryturę na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 (art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Odwołujący nie spełnia jednak przesłanek do obliczenia emerytury w trybie 55 cyt. ustawy, ponieważ nie kontynuował ubezpieczenia po osiągnięciu wieku emerytalnego, a tym samym nie przysługuje mu prawo do obliczenia kapitału początkowego.

Wobec powyższego organ rentowy prawidłowo odmówił A. S. ustalenia kapitału początkowego na podstawie art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

Odnosząc się do drugiej zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 17 września 2014 roku stwierdzić należy, iż również ona jest prawidłowa.

W myśl art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

- 1) podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo
- 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się przy ustalaniu podstawy wymiaru:

- 1) emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do tej renty albo do emerytury (ust. 2).

A zatem zgodnie z przywołanym art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy, podstawę wymiaru emerytury obecnie przysługującej odwołującemu, do której prawo ustalono na podstawie art. 27 w/w ustawy, stanowi podstawa wymiaru tzw. wcześniejszej emerytury, która przysługiwała mu dotychczas, a ustalona była na podstawie art. 29 w/w ustawy.

W myśli art. 53 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Przepisu ust. 3 nie stosuje się jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. (art. 53 ust. 4)

Wobec tego, iż bezspornym jest, że decyzją z dnia 5 września 2013 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N., przyznał A. S. emeryturę od dnia 1 marca 2013 roku, a po tej dacie odwołujący nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, dlatego też brak było podstaw do ustalenia wysokości świadczenia w oparciu o nową kwotę bazową, obowiązującą od 1 marca 2014 roku.

Jak zasadnie wskazano w odpowiedzi na odwołanie, z uwagi na datę urodzenia, A. S. nie może nabyć emerytury ustalonej według nowych zreformowanych zasad, opartych na systemie zdefiniowanej składki (art. 24, 25 i 26 ustawy emerytalnej), ponieważ przysługuje ona ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i przepisów prawa materialnego powołanych wyżej - oddalił odwołania jako bezzasadne.